

7-2003

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.002-610- **0128**

16 / 1 / 2012

Konu : 7/2003 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığı'nın 21/12/2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-36973 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki Adana Milletvekili Ali Demirçalı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/2003 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

Ek : BDDK'nın 09/01/2012 tarih ve
602 sayılı yazısı ve eki (4 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

Sayı : B.02.1.BDK.0.30.01.00-610/602
Konu : Soru önergesi

09 Ocak 2012

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi: 23.12.2011 tarih ve B.02.0.002-610-3609 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen Adana Milletvekili Ali DEMİRÇALI'nın 2003 sayılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Tevfik BİLGİN
Başkan

EK: 1 (3 sayfa)

T.C. BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI (ALİ BABACAN)
TARİH: 09.01.2012
SAYI : 0128

Adana Milletvekili Ali DEMİRÇALI'nın 2003 Sayılı Önergesi:

Soru 1) Eylül 2011 itibariyle bankacılık sektöründen 215,4 milyar TL borçlanılmış. Bu borcun faizleri enflasyon oranlarına göre yüksek değil mi?

Cevap 1) Bilindiği üzere, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesi *“Bakanlar Kurulu, bankaların ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulanacak azami faiz oranlarını, katılma hesaplarında kâr ve zarara katılma oranlarını, özel cari hesaplar dâhil bu maddede belirtilen işlemlerde sağlanacak diğer menfaatlerin nitelikleri ile azamî miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir. Bakanlar Kurulu, bu yetkilerini Merkez Bankasına devredebilir.”* hükmünü amirdir.

Bakanlar Kurulunun 22.11.2006 tarihli ve 26354 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/11188 sayılı Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Kararının 3 üncü maddesinin 1 numaralı fıkrasında ise *“Bankaların mevduata ve kredilere uygulayacakları faiz oranları ile katılma hesaplarına uygulayacakları kar ve zarara katılma oranları, bu oranların kısmen veya tamamen serbest bırakılması Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca yayımlanacak tebliğlerle düzenlenir. Bankalar mevduata peşin faiz veremezler.”* hükmü yer almaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 09.12.2006 tarihli ve 26371 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/1 sıra nolu Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kar ve Zarara Katılma Oranları ile Kredi İşlemlerinde Faiz Dışında Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Tebliğinin 4 üncü maddesi uyarınca bankalar, reeskont kaynaklı krediler dışındaki kredilere uygulanacak faiz oranları ile faiz dışında sağlanacak diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların niteliklerini ve sınırlarını serbestçe belirleyebilmektedir.

Soru 2) Bu borçlar krize girdiğinde bankalar ne tür tedbirler aldı?

Cevap 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) internet sayfasında yayımlanan “Yayınlar/Raporlar - Diğer Raporlar” uygulamasından elde edilebilen, “Türk Bankacılık Sektörü Genel Görünümü” (Eylül 2011) raporunda görüldüğü üzere, bankacılık sektörü bireysel krediler toplamı 215.464 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu portföye ilişkin olarak sistemik bir kriz yaşanmamış, tek tek bankalar bazında da ciddi ölçüde risk meydana gelmemiştir.

Diğer taraftan, bankalar, gerçekleştirdikleri faaliyetlerden kaynaklanan risklerini 5411 sayılı Bankacılık Kanununda yer alan hükümler ve söz konusu Kanuna dayanılarak çıkarılan alt düzenlemeler ışığında yönetmekte ve gerekli tedbirleri almaktadır. Bahse konu

düzenlemeler arasında yer alan, “Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”te, bankaların bireysel krediler dahil krediler portföyünün tamamı için, kredilerle ilgili teminatların alınması, kredilerin ödenmeme durumunda alınması gereken tedbirler de dahil olmak üzere detaylı düzenlemelere yer verilmektedir.

Öte yandan, BDDK’ca yapılan 20.06.2011 tarihli basın açıklamasında, hane halkı toplam yükümlülüklerinin toplam varlıklarına oranında hızlı bir artış gözlemlendiğinden bahisle, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 16.06.2011 tarihli toplantısında yapılan değerlendirmede, taşıt ve konut kredisi dışındaki tüketici kredileri için genel karşılık oranlarının artırılmasının ve 22.03.2008 tarih ve 26824 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan kredi kartı harcamalarından kaynaklı kredi alacaklarının kalan vadelerine göre risk ağırlığına tabi tutulması benzeri bir yaklaşımın konut ve taşıt dışındaki tüketici kredilerine de uyarlanması uygun olacağı sonucuna varıldığı belirtilerek düzenlemeye ilişkin detaylara yer verilmiştir.

Ayrıca, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 16.12.2010 tarihli ve 3980 sayılı Kararı ile 01.01.2011 tarihinden itibaren, bankalar tarafından konut edinmeleri amacıyla tüketicilere kullanılacak krediler ile konut teminatı altında kullanılacak tüketici kredilerinde, kredi tutarının teminata konu olan gayrimenkulün değerinin % 75’i, ticari gayrimenkul alımı amaçlı kullanılacak taksitli ticari kredilerde ise kredi tutarının teminata konu olacak gayrimenkulün değerinin % 50’si ile sınırlandırılmasına ve teminata konu olan bu gayrimenkullerin değerinin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu veya Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş değerleme şirketlerince tespit edilmesine ve sınırlamada bu değerlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Böylelikle, bankaların kullandıkları kredilerin önemli kısmının teminat altında bulunması sağlanmıştır.

Sonuç olarak bankalar, söz konusu düzenlemeler çerçevesinde, bireysel kredilerinden kaynaklanan risklerini yönetmek üzere gerekli tedbirleri almakla yükümlü bulunmaktadır.

Soru 3) Vatandaşlarımıza kolaylık sağlanıyor mu?

Cevap 3) Bankalar ile bankalardan kredi kullanan müşteriler arasındaki kredi işlemleri temel olarak sözleşme serbestisi içerisinde yürütülmekte olup, söz konusu işlemlerin tesisinde tarafların karşılıklı iradelerinin uyumu söz konusudur. Bu süreç içerisinde ve bahse konu sözleşmelerin uygulanmasında BDDK’nın herhangi bir dahli bulunmamaktadır.

Soru 4) Bu borçların son on yıllık ayrı ayrı yıl sonu rakamlarını verir misiniz?

Cevap 4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu veri tabanındaki bilgiler ışığında, 2002 – 2011 yılları arası tüketici kredileri (dövizle endekli dahil) ve bireysel kredi kartlarına ilişkin verileri gösteren tablo aşağıda sunulmaktadır.

Dönem	Tüketici Kredileri ve Bireysel Kredi Kartları (Milyon TL)
2002/Aralık	6.605
2003/Aralık	12.842
2004/Aralık	26.448
2005/Aralık	46.721
2006/Aralık	69.101
2007/Aralık	94.993
2008/Aralık	117.133
2009/Aralık	129.915
2010/Aralık	172.623
2011/Ekim	219.070